

Stichting HEST: Jaarverslag 2017 en plannen voor 2018

Inleiding

De stichting Hulpgroep Ernstig Zieken en Stervenden Thuis (HEST) is opgericht in 1983. De stichting heeft als doelstelling het thuis sterven voor de inwoners van Ermelo, Putten en Garderen beter mogelijk te maken.

Terminaal zieke mensen willen veelal het liefst thuis sterven. In de thuissituatie komt de zorg voor een stervende voor een belangrijk deel neer op mantelzorgers. De taak van mantelzorgers beslaat 24 uur per dag en 7 dagen in de week en is dan ook zeer zwaar. Meestal staan de beroepsmatige zorgverleners van de thuiszorgorganisaties hen hierbij terzijde. In de nachtelijke uren is deze hulp echter slechts beperkt beschikbaar. HEST kan en wil een rol spelen door het bieden van aanvullende hulp. De hulp van HEST wordt vooral tijdens de nachtelijke uren verleend en bestaat uit het waken en waar nodig overnemen van de verzorging. De mantelzorger kan zo tot een goede nachtrust komen en is daardoor beter en langer in staat om zijn of haar dierbare thuis te verzorgen.

De medewerkers van HEST zijn allen vrijwilliger: zij doen hun werk belangeloos. De hulp van HEST is kosteloos: voor degenen die er gebruik van willen maken bestaat er dus geen financiële drempel.

Organisatie

De stichting HEST wordt bestuurd door een driekoppig bestuur.

De feitelijke zorg wordt verleend door vrijwilligers welke zijn gegroepeerd over respectievelijk Ermelo en Putten. Zij worden bij hun werkzaamheden aangestuurd door de coördinator Ermelo en de beide coördinatoren Putten.

Als in dit jaarverslag gesproken wordt over “vrijwilligers” wordt bedoeld op de HEST-medewerkers die de feitelijke zorg leveren.

Werkwijze

De hulp van HEST wordt meestal aangevraagd door organisaties voor beroepsmatige zorg als Buurtzorg, Icare, of andere thuiszorgorganisaties. Een mantelzorger of een familielid kan ook rechtstreeks hulp aanvragen. Ook de huisarts, het kerkgenootschap van de zieke, een welzijnsorganisatie, een zorginstelling of het maatschappelijk werk kunnen hulp aanvragen. De aanvraag wordt behandeld door de betreffende coördinator. Zo nodig wordt een huisbezoek afgelegd. Waar dat wenselijk is wordt overlegd met de huisarts en/of de thuiszorgorganisatie. Nadat de hulpvraag is beoordeeld, schakelt de coördinator een HEST-vrijwilliger in. Meestal kan de hulp dezelfde dag/nacht nog worden geboden. Als de zorgverlening meerdere nachten beslaat (meestal is dat het geval), worden bijna altijd meerdere vrijwilligers ingeschakeld. De coördinator begeleidt het

proces en dient als vraagbaak voor de vrijwilligers. Na afloop van de zorgverlening evalueert de coördinator met de mantelzorger/zorgvragende instantie en de vrijwilligers.

De vrijwilligers van Ermelo en Putten ondersteunen elkaar zo nodig over en weer. Afhankelijk van de zorgbehoefte kunnen zij door de coördinatoren dus in het hele werkgebied worden ingezet. De praktijk leert dat het over en weer steunen regelmatig gebeurt. In de meeste gevallen wordt dan een goede oplossing gevonden.

Vrienden van HEST

In 1998 werd de stichting 'Vrienden van HEST' opgericht. Doelstelling van de "Vrienden van HEST" is het ondersteunen van de stichting HEST.

De stichting "Vrienden van HEST" heeft een eigen bestuur en maakt géén deel uit van de organisatie van HEST. Tussen beide organisaties bestaan wel nauwe contacten.

Kennisbevordering

Aan de kennisbevordering van de vrijwilligers van HEST wordt veel aandacht besteed. Bij hun entree krijgen zij de introductie cursus "Terminale Zorg" van de koepelvereniging Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg (VPTZ). Daarna volgen zij eens per anderhalf jaar een bijscholingscursus. Voorts zijn er incidentele cursussen, zoals een tilcursus.

Ter ondersteuning van elkaar komen de vrijwilligers regelmatig bijeen. De coördinatoren spelen hierbij een stimulerende en voorwaardenscheppende rol.

Personele wijzigingen in 2017

In de loop van het jaar hebben de vrijwilligers Theo van de Bergh (september, team Ermelo) en Gea van Putten (december, team Putten) en de medisch adviseur Teun Albronda (november, bestuur) afscheid van HEST genomen. Als nieuwe vrijwilligers zijn in 2017 welkom geheten: Jeroen de Vries, Anja Nieuwenweg, CoraVlot (allen team Putten) en Gerco Kempkes (ondersteuning van het bestuur).

Personele samenstelling dd 31 december 2017

Het team-Putten had op de standdatum 31 december 2017 negen vrijwilligers en twee coördinatoren.

Het team-Ermelo had op de standdatum twee vrijwilligers (er was een vacature voor de coördinator).

Het bestuur van HEST bestond op de standdatum uit een voorzitter, een secretaris en een penningmeester. Een ICT-deskundige ondersteunt het bestuur.

Financiering

HEST is voor zijn financiering vooral afhankelijk van subsidies. Het Ministerie van VWS verstrekt jaarlijks een subsidie waarvan de grootte afhankelijk is van het aantal cliënten waaraan in de zogenaamde referteperiode hulp is verleend. De referteperiode beslaat 3 jaren (voor de subsidie voor 2018 is de referteperiode 2014 t/m 2016).

De gemeente Putten verstrekt jaarlijks een aanvullende subsidie.

Van de stichting “Vrienden van HEST” verkrijgt HEST een jaarlijks wisselende donatie. Deze donatie wordt telkenmale besteed aan een specifiek doel.

Besteding van de inkomsten

De inkomsten van HEST worden vooral besteed aan de deskundigheidsbevordering van de medewerkers. De scholing van onze medewerkers vinden wij heel belangrijk!

Ook aan PR geven wij geld uit. Te denken valt aan onze website en aan promotiemateriaal. We vinden het van belang dat de inwoners van Ermelo en Putten bekend zijn met het bestaan van HEST. Potentiële cliënten maar ook potentiële vrijwilligers kunnen ons dan beter vinden.

Een ander deel van de inkomsten wordt besteed aan sociale activiteiten. Deze activiteiten dienen ertoe het groepsproces te versterken: ze bevorderen de binding en de noodzakelijke onderlinge samenhang van de vrijwilligers.

Omvang van de in 2017 verleende zorg.

Ermelo 2017 : Aan 11 inwoners is zorg verleend. Het betrof 25 nachten.

Putten 2017 : Aan 12 inwoners is zorg verleend. Het betrof 41 nachten en 4 dagdelen.

Totaal HEST 2017 : Zorg aan 23 inwoners. In totaal 66 nachten en 4 dagdelen.

Niet vermeld zijn de aanvragen die uiteindelijk niet tot daadwerkelijke inzet van een HEST-vrijwilliger hebben geleid. De oorzaken van het achterwege blijven van inzet zijn uiteenlopend van aard (meestal: voortijdig overlijden van de zieke of opname in een zorginstelling, soms kan vanwege capaciteitsproblemen HEST niet voldoen aan de hulpvraag). In deze gevallen heeft de betreffende coördinator van HEST veelal wel uitgebreide bemoeienis met de aanvraag gehad.

Omvang van de zorg in eerdere jaren

Om een indruk te kunnen krijgen van een eventuele trend zijn onderstaand ook de gegevens van de jaren 2011 t/m 2016 vermeld:

Ermelo 2011 : Zorg aan 10 inwoners. Betrof 48 nachten en 2 dagdelen.

Putten 2011 : Zorg aan 12 inwoners. Betrof 66 nachten en 5 dagdelen.

Totaal HEST 2011 : Zorg aan 22 inwoners. In totaal 114 nachten en 7 dagdelen.

Ermelo 2012 : Zorg aan 9 inwoners. In totaal 47 nachten en 7 dagdelen.

Putten 2012 : Zorg aan 4 inwoners. In totaal 12 nachten.

Totaal HEST 2012 : Zorg aan 13 inwoners. In totaal 59 nachten en 7 dagdelen.

Ermelo 2013 : Zorg aan 5 inwoners. In totaal 9 nachten

Putten 2013 : Zorg aan 18 inwoners. In totaal 53 nachten

Totaal HEST 2013 : Zorg aan 23 inwoners. In totaal 62 nachten.

Ermelo 2014 : Zorg aan 15 inwoners. In totaal 34 nachten

Putten 2014 : Zorg aan 13 inwoners. In totaal 36 nachten.

Totaal HEST 2014 : Zorg aan 28 inwoners. In totaal 70 nachten.

Ermelo 2015 : Zorg aan 10 inwoners. In totaal 33 nachten en 3 dagdelen.

Putten 2015 : Zorg aan 19 inwoners. In totaal 54 nachten.

Totaal HEST 2015 : Zorg aan 29 inwoners. In totaal 87 nachten en 3 dagdelen.

Ermelo 2016 : Zorg aan 12 inwoners. In totaal 20 nachten

Putten 2016 : Zorg aan 18 inwoners. In totaal 109 nachten en 1 dagdeel

Totaal HEST 2016 : Zorg aan 30 inwoners. In totaal 129 nachten en 1 dagdeel.

Het belangrijkste pijnpunt van 2017: het tekort aan vrijwilligers

Het huidige aantal vrijwilligers van HEST is te krap, vooral bij het team-Ermelo. Ervan uitgaande dat de hulpvraag aan HEST gaat toenemen, zal dit pijnpunt steeds meer gaan knellen.

Bijkomende factor is dat de thuiszorgorganisaties de afgelopen jaren met bezuinigingen te maken hebben gehad. Hun dienstverlening gedurende de nachten is daardoor minder geworden. Het gevolg daarvan is dat er vaker een beroep op HEST wordt gedaan.

De instroom van vrijwilligers wordt gehinderd door het opschuiven van de AOW-leeftijd. De trend is onmiskenbaar dat de werving van vrijwilligers steeds moeilijker wordt. Daarnaast heeft HEST te maken met natuurlijke uitstroom. Deze uitstroom is niet onaanzienlijk: de gemiddelde leeftijd van de HEST-vrijwilliger is immers relatief hoog.

Het gevolg van het tekort aan vrijwilligers is dat er bij de aanvraag voor hulp soms “neen” moet worden verkocht. De aanvraag kan soms in het geheel niet worden gehonoreerd. Veel vaker komt het voor dat niet alle nachten hulp kan worden geboden: gemiddeld wordt bij een client 2 tot 3 nachten per week zorg verleend.

Kort verslag van enkele activiteiten in 2017:

1. We hebben ons ingespannen om nieuwe vrijwilligers te vinden. Waar dat nuttig leek, heeft HEST zoveel mogelijk haar gezicht laten zien, vooral in Ermelo. Bij de braderie zijn wervende flyers uitgedeeld. Er zijn voorts huis aan huis flyers verspreid. Daarnaast hebben we geadverteerd in de lokale media. Verscheidene kerken in Ermelo en Putten hebben een artikel over HEST in hun kerkblad opgenomen. Overigens bestaat de indruk dat ongerichte werving veel minder goed werkt dan het actief benaderen van het eigen netwerk (buren, vrienden, kerk).
2. De functie van coördinator Ermelo is reeds ruim een jaar vacant. De beide coördinatoren in Putten zijn het afgelopen jaar naar ieders tevredenheid in Ermelo bijgesprongen. Toch willen we de vacature in Ermelo graag invullen, vooral om lokaal de werving van nieuwe vrijwilligers een impuls te geven.
3. Onze (in 2016 vernieuwde) website is verder verbeterd.
4. We hebben actief gewerkt aan de deskundigheidsbevordering van onze vrijwilligers. In maart 2017 werd door onze koepelorganisatie VPTZ een tweedaagse aanvullende scholing verzorgd (in company). Een prettig bijeffect van deze vorm van bijscholing is de gunstige invloed op het gevoel van onderlinge saamhorigheid.
5. Omdat we onze medewerkers duidelijk willen maken hoezeer we hun inzet waarderen, hebben we veel aandacht besteed aan sociale activiteiten. Zo is er in 2017 o.a. een dagje uit en een barbecue georganiseerd.

Een blik gericht op de toekomst

De verwachting is dat de behoefte aan palliatieve zorg de komende jaren zal toenemen. Dit geldt niet alleen voor het domein van de beroepsmatige zorg, maar ook voor dat van de informele zorg, het domein waarbinnen HEST werkzaam is. Als gevolg van de vergrijzing sterven steeds meer mensen aan chronische aandoeningen. De complexiteit en de duur van de ziekten waaraan zij leiden, neemt bovendien toe.

Voorts is voor de omvang van de zorgvraag waarmee HEST te maken zal krijgen het overheidsbeleid van belang: de overheid streeft er naar om palliatieve zorg minder in ziekenhuizen te laten plaatsvinden en meer in hospices en in de thuissituatie. De wens van de zieke moet bij het bepalen van de plaats waar hij/zij zal sterven leidend zijn, vindt de Staatssecretaris van VWS.

Geplande activiteiten in 2018

1. De werving van vrijwilligers wordt ons belangrijkste actiepoint. Aan promotie zullen we tijd, moeite en geld gaan besteden. We zullen proberen artikelen geplaatst te krijgen in de lokale pers, dit met behulp van professionele ondersteuning. Onze (nieuwe) folders en posters zullen breed worden verspreid (o.a. in openbare gelegenheden en in wachtkamers van huisartsen). Voorts blijven we actief flyeren, vooral in Ermelo. We zullen ons als HEST gaan presenteren waar dat nuttig lijkt.
2. We blijven proberen om de vacature van coördinator Ermelo in te vullen. Onze voorgenomen promotie activiteiten zullen zich ook daarop richten. Voorts spreken we voor de werving ons netwerk aan en gebruiken we de gratis advertentiemogelijkheden van VPTZ en de lokale welzijnsorganisaties.
3. Onze website wordt verder verbeterd. De site gaat meer informatie bevatten, wordt overzichtelijker, wordt meer gericht op de werving van vrijwilligers en wordt gebruiksvriendelijker.